I

(Mededelingen)

RAAD

RESOLUTIE

van de Raad en de ministers van Onderwijs, in het kader van de Raad bijeen,

van 3 juni 1985

houdende een actieprogramma betreffende gelijke kansen voor meisjes en jongens in het onderwijs

(85/C 166/01)

DE RAAD EN DE MINISTERS VAN ONDERWIJS,
IN HET KADER VAN DE RAAD BIJEEN,

Gelet op de Verdragen tot oprichting van de Europese Gemeenschappen,

Gezien de resolutie van de Raad en de ministers van Onderwijs, in het kader van de Raad bijeen, van 9 februari 1976, houdende een actieprogramma op onderwijsgebied (1),

Gezien Richtlijn 76/207/EEG van de Raad van 9 februari 1976 betreffende de tenuitvoerlegging van het beginsel van gelijke behandeling voor mannen en vrouwen (2), inzonderheid artikel 2, lid 4, en de artikelen 3 en 4,

Gezien de resoluties van de Raad en van de Raad en de ministers van Onderwijs, in het kader van de Raad bijeen, die handelen over gelijke kansen voor vrouwen (3) (4) (5) (6) (7),

Gezien de aanbeveling van de Raad van 13 december 1984 betreffende de bevordering van positieve acties voor vrouwen (8),

Gezien de diverse resoluties van het Europese Parlement ten gunste van vrouwen (9) en inzonderheid de resolutie van 17 januari 1984 over de positie van de vrouw in Europa (10),

Overwegende dat onderwijsinstellingen een plaats bij uitstek zijn voor het voeren van een doeltreffende actie ter bevordering van gelijke kansen voor meisjes en jongens;

Overwegende dat onderwijs en beroepsopleiding een conditio sine qua non vormen voor de verwezenlijking van gelijke kansen voor mannen en vrouwen in het beroepsleven, en dat het onderwijs derhalve moet bijdragen tot het verdwijnen van stereotypen, moet aansporen tot aanvaarding van de beginselen inzake een evenwichtige verdeling van gezins- en beroepstaken en moet zorgen voor een adequate voorbereiding van de jongeren op het arbeidsproces;

Overwegende dat het van belang is dat diegenen die bij het onderwijsproces betrokken zijn worden ingeschakeld bij de tenuitvoerlegging van beleidsmaatregelen ter bevordering van gelijke kansen, ten einde de noodzakelijke veranderingen van mentaliteit en houding teweeg te brengen;

Overwegende dat in het algemeen wordt erkend dat ouders een beslissende invloed uitoefenen wat betreft de vorming van stereotypen, de perceptie van de sociale rollen van mannen en vrouwen, en ook wat betreft de duur van het onderwijs en de school- en beroepskeuze;

Overwegende in het bijzonder de inzet van de leerkachten en hun beroepsorganisaties met betrekking tot de verwezenlijking van gelijke kansen voor meisjes en jongens in het onderwijsstelsel;

Overwegende dat, naast de beleidsmaatregelen ter bevordering van de gelijke toegang voor meisjes en jongens tot alle vormen en niveaus van onderwijs, maatregelen noodzakelijk zijn om tot feitelijke gelijkheid te komen;

Akte nemend van het verslag van de Conferentie over gelijke kansen voor meisjes en jongens in het onderwijs (Brussel, 27/28 november 1984), die het Voorzitterschap, gezamenlijk met de Commissie, heeft georganiseerd,

(1) PB nr. C 38 van 19. 2. 1976.
(2) PB nr. L 39 van 14. 2. 1976.
(3) Resolutie betreffende de bevordering van gelijke kansen voor de vrouw (PB nr. C 186 van 21. 7. 1982).
(4) Resolutie betreffende de maatregelen inzake de beroepsopleiding op het gebied van nieuwe informatietechnologieën (PB nr. C 166 van 25. 6. 1983).
(5) Resolutie betreffende het beleid inzake beroepsopleiding in de Europese Gemeenschap in de jaren tachtig (PB nr. C 193 van 20. 7. 1983).
(6) Resolutie inzake maatregelen betreffende de invoering van de nieuwe informatietechnieken in het onderwijs (PB nr. C 256 van 24. 9. 1983).
(7) Resolutie betreffende acties ter bestrijding van de vrouwenwerkloosheid, met name deel II, punt I, sub b) (PB nr. C 161 van 21. 6. 1984).
(8) PB nr. L 331 van 19. 12. 1984.
(9) PB nr. C 50 van 9. 3. 1984 en PB nr. C 149 van 14. 6. 1982.
(10) PB nr. C 50 van 9. 3. 1984.

NEMEN DE VOLGENDE RESOLUTIE AAN:

I

De Raad en de ministers van Onderwijs, in het kader van de Raad bijeen, hechten hun goedkeuring aan een actieprogramma, dat ten uitvoer zal worden gelegd binnen de grenzen van de grondwettelijke mogelijkheden en met inachtneming van de economische, sociale en culturele context van elke Lid-Staat, van de beschikbare begrotingsmiddelen en van de respectieve onderwijsstelsels. De maatregelen die uit hoofde van dit programma worden opgezet zijn noodzakelijk om:

— meisjes en jongens gelijke kansen te bieden op toegang tot alle vormen van onderwijs en alle typen van opleidingen, opdat zij allen hun mogelijkheden tot volle ontplooiing kunnen brengen;

— meisjes en jongens de kans te geven met kennis van zaken en te gelegener tijd een school en een beroep te kiezen, waardoor zij dezelfde mogelijkheden krijgen wat werkgelegenheid en economische onafhankelijkheid betreft;

— meisjes en jongens te motiveren om niet-traditionele keuzen te doen en gedegen en erkende opleidingen te volgen, zodat zij veel meer gediversifieerde beroepsmogelijkheden hebben;

— meisjes aan te moedigen evenzeer als jongens deel te nemen aan nieuwe en expanderende sectoren, zowel op onderwijs- als op beroepsopleidingsniveau, zoals de nieuwe informatietechnologieën en de biotechnologie.

De Raad en de ministers van Onderwijs, in het kader van de Raad bijeen, komen bijgevolg overeen dat deze doelstellingen kunnen worden bereikt als de school- en beroepskeuze van meisjes en jongens zonder enige seksegebonden beperking wordt bepaald.

Het actieprogramma is als volgt opgesteld:

1. *Bewustmaking van alle groeperingen die bij het onderwijs betrokken zijn* (1), *wat betreft de noodzaak om gelijke kansen voor meisjes en jongens tot stand te brengen*

   a) bevorderen dat seksegebonden stereotypen verdwijnen door gecoördineerde bewustmakingsacties, zoals voorlichtingscampagnes, studiebijeenkomsten, conferenties, debatten en discussies;

   b) het uitwisselen van gegevens over innoverende experimenten op dit gebied stimuleren en ervoor zorgen dat deze een zo groot mogelijke verbreiding krijgen;

   c) het opstellen en verspreiden van gidsen met praktische ervaringen, aanbevelingen en aanwijzingen op nationaal niveau, met het oog op de verwezenlijking van gelijke kansen.

2. *Studie- en beroepskeuzevoorlichting ten dienste van alle leerlingen, als stimulans voor een meer gediversifieerde beroepskeuze van jongens en meisjes*

   a) Zorgen dat voorlichting over de beroepswereld zo vroeg mogelijk en de keuze van de studierichting zo laat mogelijk plaatsvindt, want een te vroege studie- of beroepskeuze werkt de keuze van traditionele richtingen in de hand en houdt de segregatie in stand;

   ervoor zorgen dat informatie, advies en voorlichting ten dienste staan van alle leerlingen tijdens de gehele schoolcyclus en inzonderheid op alle essentiële momenten waarop voor een richting wordt gekozen;

   voorzien in mogelijkheden, bij voorbeeld overgangsklassen, waardoor in de loop van de schoolopleiding van richting kan worden veranderd;

   b) stimuleren van gediversifieerde studie- en beroepskeuze voor meisjes en jongens, met name:
   — door zowel meisjes als jongens vanaf het einde van het basisonderwijs en in alle onderwijsinstellingen in te wijden in de nieuwe technologieën;
   — door voorlichters tijdens hun opleiding inzicht te geven in de specifieke problemen in verband met de studie- en beroepskeuzevoorlichting van meisjes (aanzetten tot een diversifiëring van de keuze, met name tot het kiezen van nieuwe beroepen die samenhangen met de nieuwe technologieën, begeleiding en steun voor meisjes die niet-traditionele richtingen kiezen, enz.);
   — door daadwerkelijke samenwerking tussen studiekeuzevoorlichtingsdiensten, leerkrachten en ouders, alsook tussen studie- en beroepskeuzevoorlichtingsdiensten, opleidingsdiensten en arbeidsbureaus.

3. *Openstelling van de school naar de arbeidswereld en de buitenwereld toe,* in het bijzonder door op alle niveaus contacten tussen de leerlingen en de arbeidswereld te organiseren, met name wanneer inspirerende voorbeelden van niet-traditionele vrouwenarbeid kunnen worden getoond; alsook tussen de leerlingen en de wereld buiten de school in het algemeen (jongerenverenigingen, beroepsorganisaties, enz.).

4. *Uitbreiding van de reële toegangsmogelijkheden van meisjes en jongens tot alle richtingen van beroepsopleiding en ondersteuning door middel van adequate maatregelen van meisjes en jongens die gekozen hebben voor niet-traditionele beroepsrichtingen*

5. *Het opnemen van de problematiek van en een pedagogie gericht op gelijke kansen in de basisopleiding en de voortgezette opleiding van leerkrachten.* De cursussen

(1) Inzonderheid kinderen, ouders, inspecteurs, directeuren van onderwijsinstellingen, opleiders van leerkrachten, leerkrachten, studieadviseurs, voorlichters, plaatselijke autoriteiten.

voor leerkrachten zouden bij voorbeeld de nodige elementen kunnen bevatten voor het motiveren van meisjes voor natuurwetenschappen en wiskunde, alsmede informatieve elementen wat de beroepsmogelijkheden betreft die door deze disciplines worden geboden.

6. *Meer nadruk op coëducatieactiviteiten in gemengde onderwijsinstellingen*

In de hand werken dat in gemengde onderwijsinstellingen door alle leerlingen wordt deelgenomen aan activiteiten in en buiten de school, met inbegrip van die welke traditioneel als vrouwelijk of mannelijk worden beschouwd, met name door een gelijke deelname door meisjes en jongens aan de technische en wetenschappelijke studierichtingen te stimuleren.

7. *Naar een evenwichtige verdeling van de bezette posten* tussen vrouwen en mannen die verantwoordelijkheid dragen in het onderwijsproces

Versterking van de positieve perceptie van kinderen ten opzichte van de gelijkheid tussen de seksen door te bevorderen dat de posten in de onderwijsstelsels evenwichtig tussen mannen en vrouwen worden verdeeld; te dien einde het bevorderen van acties die gericht zijn op een betere evenwicht inzake aanstelling, promotie en opleiding. Dit betere evenwicht moet zowel de onderwezen vakken als het niveau van de posten betreffen.

8. *Uitbanning van hardnekkige stereotypen uit schoolboeken, uit het lesmateriaal in het algemeen, uit de beoordelingsinstrumenten en uit het keuzevoorlichtingsmateriaal*

a) Creëren van structuren of aanwenden van bestaande structuren op het gebied van gelijke kansen voor meisjes en jongens voor de vaststelling van criteria en de uitwerking van aanbevelingen met het oog op de verwijdering van stereotypen uit schoolboeken en ander pedagogisch en didactisch materiaal, met inschakeling van alle betrokken partijen (uitgeverijen, leerkrachten, overheid, oudervereniging);

b) stimulering van de geleidelijke vervanging van stereotypen bevattend materiaal door niet-seksistisch materiaal.

9. *Specifieke acties ten behoeve van categorieën met de grootste achterstand,* met name meisjes die door hun familie in zeer geringe mate aangemoedigd worden om onderwijs te volgen, en kinderen van migrerende werknemers (voorkoming van analfabetisme, talenonderwijs). Deze acties zijn gericht op leerlingen, leerkrachten en ouders. Zij betreffen meer in het bijzonder de voorlichting aan migrerende werknemers over de door het ontvangende land geboden onderwijsmogelijkheden.

10. *Specifieke maatregelen ter bevordering van programma's voor gelijke kansen voor meisjes en jongens* ten einde

— in de scholen de tenuitvoerlegging van specifieke maatregelen te stimuleren welke uitgaan van op nationaal niveau gecoördineerde richtlijnen;

— jaaroverzichten van de ondernomen acties op te stellen;

— de vorming te stimuleren van die schooladviseurs die meer in het bijzonder zijn belast met de opstelling van aanbevelingen, het uitbrengen van adviezen, het voorstellen van initiatieven en het evalueren van de getroffen maatregelen;

— de reglementen (met name de circulaires) te herzien met het oog op de verwijdering van discriminatie en stereotypen;

— te bevorderen dat bij de evaluatie van de vorderingen op dit gebied een beroep wordt gedaan op de bestaande instanties die bevoegd zijn op het gebied van de gelijke kansen voor meisjes en jongens.

II

De Commissie neemt passende maatregelen om

— het beginsel van de gelijkheid van meisjes en jongens te bevorderen bij alle communautaire acties en beleidsmaatregelen die verband houden met het beleid inzake onderwijs, opleiding en werkgelegenheid, en inzonderheid zowel bij meisjes als bij jongens de ondernemingsgeest te stimuleren ten einde voor hen de overgang van de school naar het beroepsleven te vergemakkelijken;

— in het programma van studiebezoeken de opleiders van leerkrachten, keuzevoorlichters, inspecteurs en functionarissen op te nemen die in het bijzonder belast zijn met het onderwerp „gelijke kansen voor jongens en meisjes in het onderwijs", ten einde hun praktische en beroepservaring te verruimen;

— de informatie te vervolledigen, met name door studies over de gelijke kansen voor meisjes en jongens in het onderwijs, de resultaten daarvan te verspreiden en de uitwisseling van informatie over positieve acties te verbeteren door inschakeling van het EURYDICE-net;

— te zorgen voor een goede samenwerking met de op Europees niveau georganiseerde beroepsorganisaties van leerkrachten bij de tenuitvoerlegging en de bevordering van acties met het oog op gelijke kansen voor meisjes en jongens;

— in samenwerking met de op Europees niveau georganiseerde oudervereniging bewustmakingsacties te ondernemen met betrekking tot de keuze van studierichtingen en de verdeling van taken tussen meisjes en jongens, die gericht zijn op het doen verdwijnen van stereotypen;

— een groep op te richten, bestaande uit functionarissen die nationaal verantwoordelijkheid dragen inzake gelijke kansen voor meisjes en jongens in het onderwijs en vertegenwoordigers van de ter zake bevoegde instanties (deskundigen, commissies voor gelijke kansen), ten einde de ervaringen van de Lid-Staten te bundelen en de tenuitvoerlegging van het actieprogramma te volgen en te evalueren; van de werkzaamheden van deze groep zal verslag worden uitgebracht aan het Onderwijscomité;

— op basis van specifieke criteria (bij voorbeeld de mogelijkheid tot overdracht van de ene Lid-Staat naar de andere), sommige van de door de Lid-Staten ondernomen acties te ondersteunen, met name het lanceren van innoverende programma's of acties en acties die uitwisseling tussen de Lid-Staten bevorderen;

— de Lid-Staten te helpen bij de uitwerking en verspreiding van praktische aanbevelingen met het oog op de verwezenlijking van gelijke kansen, met name door het uitwerken van communautaire richtsnoeren.

III

De Raad en de ministers van Onderwijs, in het kader van de Raad bijeen, verzoeken de Commissie om, in het kader van de verordening betreffende het Sociaal Fonds, de aanvragen betreffende de opleiding van opleiders en voorlichtingsadviseurs in het kader van positieve acties ten behoeve van gelijke kansen voor meisjes en jongens in het onderwijs aandachtig in overweging te nemen.

IV

De Raad en de ministers van Onderwijs, in het kader van de Raad bijeen, verzoeken het Onderwijscomité om over twee jaar een eerste verslag uit te brengen over het verloop van de acties die in de Lid-Staten en de Gemeenschap zijn ondernomen ter bevordering van gelijke kansen voor meisjes en jongens in het onderwijs.

V

De financiering door de Gemeenschap van de sub II bedoelde acties en de omvang van die financiering worden vastgesteld overeenkomstig de budgettaire regels en procedures van de Gemeenschap.

VI

Deze resolutie zal worden toegezonden aan het Europese Parlement en het Economisch en Sociaal Comité.